

1921-10-23

AFSENDER

Joakim Skovgaard

MODTAGER

Magnus Pfannenstill

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Arkivplacering:

Mappe 148 nr. 21

DOKUMENTINDHOLD

Afventer transskription.

TRANSSKRIFTION

Afventer transskription.

1921

Gammel till
marmorsten
værlig

23/10 1921

Le Dampstøt Plannestill. mine tanker o. a.

Når jeg m. a. sender udkastene til apotekherren i Lunds domkirke,
ønsker jeg gerne her til at knytte nogle bemærkninger.

Under arbejdet har jeg stædse tænkt mig den endelige udsmykning udført i
mosaik, fordi jeg er overbevist om, at det vil give det skønneste og kraftigste
resultat, og fordi jeg gerne vil anvende guld mellem farverne, hvilket næsten er en
selvfølge i en mosaikudsmykning, hvorimod jeg er i høj grad uheldig til at anvende
forgyldning i en frescodekoration. Guldstifterne giver en herlig levende og fast
virkning, hvorimod forgyldning på puds forekommer mig betydelig barsk.

Den gamle apotek har næppe været smykket med mosaik, men det blev betonet,
da opgaven blev mig givet, at det gjaldt ikke om at efterligne noget gammelt,
men at forme udsmykningen med hensyntagen både til den gamle kirke
og til nutidens menneskers forståelse. Nutidens mennesker er mange slags; jeg har
regnet med samme slags, som da jeg dekorerede Viborg kirken; på en gang
de klarest seende, i kunstneriske henseende mest kræver, og så det jævne
kristenfolk, i det deres behov på væsentlige punkter falder sammen. Det
er måske kun de bedste øjne der vil falde der hvor der i rent dekorativ
henseende bør lodes og drages nytte af hos de gamle, medens den indre kristen-
lige fædelse, ligesom den skal fylde, gennemstrømme de gamle former, skal
være så ægte, så den jævne kristen og den fineste kristen mødes. Nærmere
at forklare dette vil fore for vidt og ind på det ubestemmelige; jeg tror, at
Viborgdekorationen i så henseende vil give en klarere forestilling, end ord.

Jeg må dog gøre opmærksom på, at det store træloft er malet efter at jeg
havde gjort erfaringer ved udførelsen af frescobillederne, erfaringer der
gik i retning af, at jeg på visse punkter burde have kaldt mig nærmere
til de gamle regler, uden at det jævne kristenliv i billederne i mindste
måde derved skulde forringes. Der er steder udenfor det store træloft,
steder i frescodekorationen, hvor jeg er ret så vidt i den retning, som
jeg mener jeg kunde nå. Alligevel håber jeg i Lunds domkirke at nå
endnu videre. Der stråler et indre billede for mit øje, som jeg luger efter
at udføre, men det stråler i mosaik.

At apotek lægges i mosaik, bekæmper ikke at drage med sig, at hele kirken
må lægges i mosaik. Fordi apotek er det helligste sted og kan bære en
udsmykning af rigere karakter, end det øvrige rum behøver.

Hvad motivet angår, så mener jeg, at kristne jo længere tiden
rinder

jo mere grund har de til at se frem mod Herrens genkomst, saa det skulde
have godt nok; og ligesom Grundtvig i sine vers forveksler motivet, således
er det ogsaa Billedkunstens opgave at forveksle, afpasse formstillingen til stoffet.

Da jorderis og grundvolden bæver;
af Himmel-badinen opkaldte,
nydskalte fra graven sig hæve
forklarede Herrens udvalgte:

Om Herrens hænd
Engang den bryder gennem sky
og vinker op fra graven
vor krop med hjertet ny.

Tristne! hvilken Morgenrøde,
Mange mørke timer værd,
Når vi levende og døde,
Mødes med vor Helne Kær!

Om de udkast jeg sender, vil et par ord være på sin plads.

Farveholdningen: no. 1) Stammer fra en lille mosaik af et i Kirken
St. Costance udenfor Roms mure, som tiltalte mig meget. Her sty-
ble glorie er taget herfra, og jeg fandt, at foruden den smukke virkning
af dette blå midtpunkt med den indre gule ring, passede det godt
at det er de ovennævnte farver. Blå glorie er: det hele ikke spidse i gamle
mosaikker. Jeg har imidlertid ikke givet guldvirkingen i Kristi dragt
imod den hvide bund, fordi jeg ikke vilde ødelægge den maleriske virkning
som den var med blot alisfarve, og som i visse måder ^{udtrykker} min tanke godt,
og tillige minder om den næsten antikke virkning i den gamle, dog ikke apost. St. Petrus kirke.
Jeg blev imidlertid bange for, at den hvide bund, som fortæller sig i grålige
farver udøfter, vilde falde for meget sammen med farven i Kirkens sand-
sten, og gik derfor over til mørkeblå bund udenfor mandelglorien.
No. 2), her prøvede jeg virkelig guldvirking. Forholdene i figurenes
størrelse, og placeringen ændrede jeg ogsaa, for at få Billedforstillingen
fri af den omgivende ^{Sandstens} tone, men denne forandring er jeg ikke så glad med,
ligesom jeg heller ikke holder af den blå bund, ~~hvis~~ ^{hvis} det dog måske kan
skyldes den kedelige virkning af alisfarven, der ikke måler sig med den klare
froscofarve, endogse med mosaik. I det hele må prøver på selve stedet afgøre
hvad der endeligt bør vælges.

Derefter forsøgte jeg hvid guldbund no. 3) og finder, at det har sine
fordele, en enkel, stensluden farvevirkning, som stærkt sig smukt fra
sandstenen. I den dunkle kirke vil guldstifterne formodlig alligevel
lyse. Farvevalget er (nærmest fra apsis i St. Vitale i Ravenna, hvor
Kristus ligedels er kledd i dybt purpur dragt og med en ligende glorie
om hovedet.

Hertil er jeg kommet i min forsig; det er min overbevisning, at anten
må prøves i selve kirken, hvor belysningsforhold, stof (sandsten) og afstande,

De omvæde meget ringet, men det var ~~den~~ ganske ander, dets begreb
i at bruge det unge kunstner, som ønskede at lære af det bedste. Det blev nu
til, og udtog de der pænde, og måtte så lade de gløbe stige til 10 K, og
blev højt til slut, men det var endda meget beskedet. Binde de om
kan i vandskeft give, så må vi lægge en del til for at kunne lade os
men det er vi, vi afskeft at vide, at hvis vi kan gøre det, så
men hvis det går galt, går det ud over os, for så meget heller, vi kunne
at tænke på pæne i de første, at vi var pligt og for hende i fortid
prisen, så må vi i den ang om vi skal betale det i den Børnethøj,
skal vi tage dette i betragt vi.